

Тема. Інструктаж за змістом занять і організації робочого місця, охорона праці.

«Журнал-Головна»

Форма бухгалтерського обліку Журнал-головна є спрощеним варіантом меморіально-ордерної форми і застосовується на невеликих за обсягом діяльності підприємствах і в організаціях, план рахунків яких передбачає незначну кількість рахунків синтетичного обліку (малі підприємства, бюджетні установи та ін.).

Свою назву ця форма обліку одержала від основного її реєстру синтетичного обліку - книги Журнал-головна.

Особливістю форми бухгалтерського обліку Журнал-головна є суміщення хронологічного і систематичного обліку по синтетичних рахунках в одному комбінованому обліковому реєстрі - книзі Журнал-головна, яка поєднує у собі реєстраційний журнал і Головну книгу. У лівій частині книги (перші чотири графи) ведуть хронологічну реєстрацію здійснюваних господарських операцій, оформлених відповідними документами. В них записують дату, номер, зміст операції, суму. Ця частина книги замінює реєстраційний журнал. Права частина книги поділена на кілька подвійних граф і призначена для систематизації зареєстрованих господарських операцій по дебету і кредиту відповідних синтетичних рахунків. Ця частина книги заміняє головну книгу. Форма книги Журнал-головна наведена нижче.

Кожну господарську операцію (або кілька однорідних згрупованих операцій) на підставі виправданих документів або меморіальних ордерів записують у книгу Журнал-головна, причому суму записують в одному рядку тричі: у графі оборотів, на дебет одного рахунка і кредит - іншого. Якщо запис складний, то суму дебетового або кредитового обороту записують на кількох рахунках, але загальна сума дебетових записів повинна дорівнювати загальній сумі кредитового запису (або навпаки), а також сумі, зазначеній у графі оборотів.

Внизу кожної сторінки книги Журнал-головна записують підсумки загальної суми обороту, а також дебетових і кредитових оборотів синтетичних рахунків. Сума оборотів по дебету всіх синтетичних рахунків повинна дорівнювати сумі оборотів по кредиту рахунків, а також підсумку графи "Сума обороту". Це дає змогу систематично контролювати правильність записів шляхом перевірки їх при підрахунку підсумків.

При застосуванні форми бухгалтерського обліку Журнал-головна складати оборотну відомість по синтетичних рахунках немає потреби, оскільки підсумки оборотів по дебету і кредиту рахунків, а також рівність залишків рахунків порівнюють у самій книзі.

Аналітичний облік при формі Журнал-головна ведуть на картках або в книгах. Господарські операції в них записують на підставі виправданих документів, доданих до меморіальних ордерів. Наприкінці місяця за даними карток (книг) складають оборотні відомості по рахунках аналітичного обліку, підсумки яких порівнюють з оборотами і

залишками відповідних синтетичних рахунків, що містяться у книзі Журнал-головна, і встановлюють правильність відображених господарських операцій в облікових регістрах. За даними книги Журнал-головна складають бухгалтерський баланс.

Основною перевагою форми бухгалтерського обліку Журнал-головна є простота і наочність записів синтетичного обліку. Проте при використанні великої кількості синтетичних рахунків ця форма втрачає наочність записів. Окрім цього, ведення обліку у книжкових регістрах утруднює використання обчислювальної техніки при опрацюванні облікової інформації.

Переглянемо схему записів журналу-головної

Проводка		Зміст запису	Сума обороту	Рах. 20 “Виробничі запаси”		Рах. 30 “Каса”		Рах. 31 “Рахунки в банках”		Рах. 63 “Розрахунки з постачальниками”		і т.д.	
Дата	№			Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т
		Сальдо на 01.12	92865	6300	-	1800	-	47500	-		15000		
05.12	1	Одержано з поточного рахунка по чеку №258		-	-	6532	-	-	6352	-	-		
09.12	2	Оприбутковано матеріали по рахунку-фактурі №847	25000	25000	-	-	-	-	-	-	20500	-	-
10.12	3	Виписка з банку №361	15000	-	-	-	-	-	15000	15000	-	-	-
11.12	4	Видатковий касовий ордер №73 і виписка банку №362	1800	-	-	-	1800	1800	-	-	-	-	-
15.12	5	Оприбутковано матеріали по рахунку-	9754	9754		-	-	-	-	-	9754	-	-

	фактурі №942												
	і т.д.
Оборот		13890 6	302 54	-	635 2	180 0	180 0	150 00	15000	30254
Сальдо на 01.01.200__р.		10720 7	365 54	-	635 2	-	279 42	-	-	3025